

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI

Olsztyn, 22 lutego 2023 r.

PS-VI.431.3.3.2023.LK

Szanowna Pani
Barbara Nalińska
Dyrektor Placówki
Opiekuńczo-Wychowawczej Nr 3
ul. Mazurska 6
82-300 Elbląg

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Działając na podstawie upoważnienia Wojewody Warmińsko-Mazurskiego nr FK-IV.0030.87.2023 z 26 stycznia 2023 r. zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie w składzie:

1. Lilla Kondrusik – główny specjalista, kierująca zespołem inspektorów,
2. Stella Maścianica – główny specjalista,

przeprowadził kontrolę problemową w trybie zwykłym w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej Nr 3 w Elblągu. Czynności kontrolne rozpoczęto 9 lutego i zakończono 10 lutego 2023 r. Zakresem przedmiotowym kontroli objęto zgodność zatrudniania pracowników placówki opiekuńczo-wychowawczej z wymaganymi kwalifikacjami, w świetle przepisów:

- Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. 2022, poz. 447 ze zm.) – zwanej dalej ustawą lub ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 roku w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 292, poz. 1720).

W niniejszym wystąpieniu pokontrolnym użyto następujących skrótów:

1. Placówka/Dom/Jednostka/Jednostka kontrolowana/ POW Nr 3 – co oznacza: Placówkę Opiekuńczo-Wychowawczą Nr 3 w Elblągu,
2. Jednostka obsługująca – co oznacza: Placówkę Opiekuńczo-Wychowawczą Nr 4 w Elblągu, będącą jednocześnie „jednostką obsługującą”, zapewniającą Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej Nr 3 w Elblągu obsługę ekonomiczną, administracyjną i organizacyjną,
3. Dyrektor/Dyrektor Placówki/Dyrektor kontrolowanej Jednostki – co oznacza: Dyrektora Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej Nr 3 i Nr 4 w Elblągu, panią Barbarę Nalińską,
4. Zastępca Dyrektora – co oznacza Zastępcę Dyrektora, panią Monikę Józefowicz,
5. Koordynator – co oznacza: starszego wychowawcę koordynatora Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej nr 3 w Elblągu, panią Joannę Wasielewską,

6. Regulamin – co oznacza: Regulamin Organizacyjny Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej Nr 3 w Elblągu, obowiązujący w dacie kontroli,
7. pracownicy pedagogiczni – co oznacza: wychowawców oraz specjalistów zatrudnionych do pracy z dziećmi i rodziną, o których mowa w art. 98 ustawy,
8. pracownicy niepedagogiczni – co oznacza: osoby zatrudnione do obsługi i administracji, o których mowa w art. 99 ust. 5 ustawy.

Kontrola obejmowała okres od 1 stycznia 2022 roku do dnia jej zakończenia. Fakt jej przeprowadzenia odnotowano w rejestrze prowadzonym przez Jednostkę. Czynności kontrolne przeprowadzono w obecności Dyrektora – pani Barbary Nalińskiej, Zastępcy Dyrektora – pani Moniki Józefowicz oraz Koordynatora – pani Joanny Wasielewskiej, upoważnionej przez Dyrektora do udzielania informacji i wyjaśnień na potrzeby prowadzonej kontroli **/akta kontroli str. 1/**. Ustaleń dokonano w oparciu o: analizę akt osobowych pracowników udostępnionych przez Dyrektora, wyjaśnienia i informacje przekazane przez Dyrektora i Koordynatora, rozmowy przeprowadzone z wychowankami Domu oraz pracownikami pedagogicznymi obecnymi w Placówce w dniach przeprowadzania czynności kontrolnych.

Działalność Jednostki w zakresie objętym kontrolą ocenia się **pozytywnie**.

Ustalenia z kontroli

1. Zasady działania i organizacji Placówki

POW Nr 3 jest publiczną całodobową placówką opiekuńczo-wychowawczą, prowadzoną przez Miasto Elbląg, łączącą działania socjalizacyjne i interwencyjne, przeznaczoną dla 14 wychowanków, posiadającą 8 miejsc socjalizacyjnych i 6 miejsc interwencyjnych.

Z § 9 ust. 5 Statutu Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej Nr 3 w Elblągu, przyjętego Uchwałą Nr XII/353/2020 Rady Miejskiej w Elblągu z dnia 25 czerwca 2020 r. **/akta kontroli str. 2-5/** wynika, że „*obsługę ekonomiczną, administracyjną i organizacyjną Placówki zapewnia Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza nr 4 w Elblągu*”. Natomiast organizację Placówki, w tym jej strukturę organizacyjną i zasady funkcjonowania określa Regulamin.

W dniu przeprowadzania czynności kontrolnych w kontrolowanej Jednostce obowiązał Regulamin Organizacyjny Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej Nr 3 w Elblągu, wprowadzony Zarządzeniem Nr 2/2023 Dyrektora Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej Nr 3 w Elblągu z dnia 31 stycznia 2023 r. **/akta kontroli str. 6-33/**.

W okresie objętym kontrolą w Placówce obowiązywały również:

- Regulamin Organizacyjny Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej Nr 3 w Elblągu, wprowadzony Zarządzeniem Nr 1/2021 Dyrektora Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej Nr 3 w Elblągu z dnia 4 stycznia 2021 r.,
- Regulamin Organizacyjny Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej Nr 3 w Elblągu wprowadzony Zarządzeniem Nr 7/2022 z dnia 30 września 2022 r. Dyrektora Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej Nr 3 w Elblągu **/akta kontroli str. 34-68/**.

Z § 8 Regulaminu wynika, że „*Placówką kieruje Dyrektor przy pomocy Starszego Wychowawcy Koordynatora*” oraz, że Dyrektor „*zapewnia sprawne funkcjonowanie Placówki, wykorzystując Zasoby Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej Nr 4*” w tym między innymi:

- sprawuje nadzór nad organizacją pracy i realizacją zadań,

- posiada uprawnienia pracodawcy wobec pracowników Placówki i jest ich przełożonym,
- zatrudnia i zwalnia pracowników, ustala ich wynagrodzenie, zakresy obowiązków i uprawnień, przyznaje nagrody i udziela kar porządkowych **/akta kontroli str. 11/**.

Natomiast z § 9 Regulaminu wynika, że Koordynator odpowiada przed Dyrektorem za jakość i zgodność z obowiązującymi przepisami zadań realizowanych przez Placówkę, przed Zastępcą Dyrektora zaś za sprawy związane z procesem opiekuńczo-wychowawczym i zapewnienia bezpieczeństwa wychowankom Placówki **/akta kontroli str. 11/**.

Zgodnie z wykazem stanowiącym wyciąg z ewidencji dzieci przebywających w Placówce **/akta kontroli str. 69/**, stan osobowy wychowanków na dzień rozpoczęcia czynności kontrolnych tj. na 9 lutego 2023 r. wynosił 15 osób, w tym 3 były nieobecne z uwagi na:

- pobyt w Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym – 1 wychowanek,
- pobyt w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii – 1 wychowanek,
- długotrwałą ucieczkę – 1 wychowanek.

W czasie, gdy realizowano czynności kontrolne, w Placówce przebywało 3 dzieci w wieku poniżej 10 roku życia, które jak wynika z pisemnych wyjaśnień złożonych przez Koordynatora, **stanowiących akta kontroli str.70**, umieszczone zostały w instytucjonalnej pieczy zastępczej wraz ze starszym rodzeństwem, co dopuszcza art. 95 ust. 2 ustawy.

2. Zgodność zatrudnienia pracowników z wymaganymi kwalifikacjami

W celu zbadania zgodności zatrudnienia Dyrektora, Zastępcy Dyrektora oraz pozostałych pracowników z wymaganymi kwalifikacjami, określonymi w przepisach prawa, sprawdzono kwalifikacje 100% pracowników pedagogicznych zatrudnionych w Placówce oraz kwalifikacje pracowników realizujących zadania na rzecz dzieci w niej umieszczonych, zatrudnionych w Jednostce obsługującej **/akta kontroli str. 4/**.

W myśl § 7 Regulaminu, w kontrolowanej Jednostce zatrudnia się: Dyrektora, Zastępcę Dyrektora, Koordynatora, wychowawców i pracownika socjalnego. Zgodnie z wykazami przedłożonymi kontrolującym, stanowiącymi **akta kontroli str. 71-81 oraz 82-85**, w okresie podlegającym kontroli, POW Nr 3 i Jednostką obsługującą kierował Dyrektor oraz Zastępca Dyrektora. Na stanowiskach pracowników pedagogicznych w POW Nr 3, zatrudnionych było łącznie 9 osób, w tym:

- starszy wychowawca – Koordynator – 1 osoba w wymiarze 1 etatu,
- wychowawca – 3 osoby, w wymiarze 3 etatów,
- starszy wychowawca – 2 osoby, w wymiarze 2 etatu,
- młodszy wychowawca - 1 osoba, w wymiarze 1 etatu,
- wychowawca do spraw edukacji artystycznej – 1 osoba, w wymiarze 0,16 etatu,
- starszy pracownik socjalny – 1 osoba w wymiarze 1 etatu.

Natomiast pozostali specjaliści tacy jak:

- psycholog – 3 osoby, w wymiarze łącznie 2 etatów,
- pedagog – 1 osoba, w wymiarze ½ etatu,

zatrudnieni byli w Jednostce obsługującej.

Ustalono, iż Dyrektor oraz Zastępca Dyrektora spełniali wymogi kwalifikacyjne przewidziane dla osób kierujących placówką opiekuńczo-wychowawczą, określone w art. 97 ust. 3 ustawy, tj. posiadali odpowiednie wykształcenie, co najmniej 3-letni staż pracy w instytucji zajmującej się

pracą z dziećmi lub rodziną, a także aktualne zaświadczenia lekarskie potwierdzające, że są zdolni do kierowania placówką opiekuńczo-wychowawczą.

Na podstawie analizy przedłożonej dokumentacji ustalono, że wszyscy pracownicy pedagogiczni spełniali wymogi kwalifikacyjne określone w art. 98 ust. 1 ustawy, tj. posiadali odpowiednie wykształcenie. Stwierdzono, że w aktach osobowych ww. osób znajdowały się oświadczenia potwierdzające spełnianie przez nich wymogów określonych w art. 97 ust. 3 pkt 3-5 oraz art. 98 ust. 3 pkt 1-3 ustawy, dotyczące:

- niepozbawienia/nieograniczenia władzy rodzicielskiej,
- nieskazania prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo (w tym także skarbowe),
- wypełniania obowiązku alimentacyjnego, w przypadku gdy taki wynikał z tytułu egzekucyjnego.

Ponadto ustalono, iż wszystkie osoby pracujące z dziećmi w kontrolowanej Jednostce zdolne były do pracy w placówce opiekuńczo-wychowawczej, co zgodnie z art. 98 ust. 3 pkt 4 ustawy, zostało potwierdzone zaświadczeniami lekarskimi o braku przeciwwskazań do wykonywania tej pracy.

W ramach obsługi administracyjnej i organizacyjnej Placówki na stanowiskach pracowników niepedagogicznych, w Jednostce obsługującej zatrudniano także osoby, o których mowa w art. 99 ust. 5 ustawy. Kwalifikacje tych osób były przedmiotem kontroli problemowej, przeprowadzonej w dniu 4 maja 2022 roku. Mając na uwadze powyższe, a także fakt, że po zakończeniu czynności kontrolnych w POW nr 4 na ww. stanowiskach nie zatrudniano kolejnych pracowników, odstąpiono od weryfikacji kwalifikacji tych pracowników. Zweryfikowano jedynie, czy posiadają aktualne zaświadczenia lekarskie, o których mowa w art. 98 ust 3 pkt 3 i 4 ustawy.

Z pisemnej informacji przekazanych przez Dyrektora, stanowiącej **akta kontroli str. 86 wynika**, że w okresie podlegającym kontroli wobec żadnego pracownika kontrolowanej Jednostki nie wszczęto postępowania karnego o umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego **/akta kontroli str. 86/**. Natomiast z ustnej informacji przekazanej przez Koordynatora wynika, że w kontrolowanej Jednostce w okresie objętym kontrolą nie korzystano ze wsparcia wolontariuszy, o których mowa w art. 99 ust. 4 ustawy.

3. Zapewnienie zatrudnionym pracownikom prawa do korzystania z poradnictwa, które ma na celu zachowanie i wzmocnienie ich kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego oraz udział pracowników w szkoleniach podwyższających lub wzmacniających ich kompetencje zawodowe

W myśl art. 98 ust. 4 ustawy, pracownicy pedagogiczni mają prawo do korzystania z poradnictwa, które ma celu zachowanie i wzmocnienie ich kompetencji oraz przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu. Z informacji przekazanej przez Dyrektora, stanowiącej **akta kontroli str. 87-89** wynika, że wyżej wskazany zapis był realizowany w Placówce między innymi poprzez „powierzenie pracownikom zadań adekwatnych do ich możliwości i kompetencji, stwarzanie możliwości uczenia się i rozwoju”, poprzez udział w szkoleniach, treningach oraz warsztatach edukacyjnych, prowadzonych przez psychologów pracujących w Placówce. Zaświadczenia i informacje o ukończonych przez pracowników pedagogicznych szkoleniach znajdowały się w ich dokumentacji kadrowej.

Ponadto od marca do grudnia 2022 roku Koordynatora i 2 wychowawców zatrudnionych w POW Nr 3 objęto wsparciem w formie superwizji, której celem było „wsparcie

i skonfrontowanie metod pracy z dziećmi i ich rodzinami z problemem alkoholowym” /akta kontroli str. 88/. Jak podaje Dyrektor, w 2023 roku ponownie będzie realizowany program terapeutyczny, w ramach którego również zostanie przeprowadzona superwizja, a uczestniczyć w niej będą wychowawcy z POW Nr 3, którzy nie brali w niej jeszcze udziału.

W Placówce prowadzono także rozmowy wspierające, które organizowano w formie spotkań wychowawców z Koordynatorem oraz specjalistami pracującymi w kontrolowanej Jednostce, podczas których omawiano sytuacje wymagające wdrożenia wspólnych rozwiązań.

W rozmowach indywidualnych pracownicy potwierdzili powyższe. Wszyscy pracownicy pedagogiczni, z którymi kontrolujący przeprowadzili indywidualne rozmowy wskazali, iż nie odczuwają wypalenia zawodowego i nie potrzebują szczególnego wsparcia i korzystania z poradnictwa w w/w zakresie. W sytuacjach trudnych udzielali sobie wzajemnie wsparcia i pomocy. W razie potrzeby mogli liczyć również na Dyrektora czy Koordynatora. Podkreślili, że przyjazna atmosfera w pracy, dobre relacje pomiędzy nimi mają pozytywny wpływ na komfort pracy, co również przeciwdziała wypaleniu zawodowemu **/akta kontroli str. 90-94/**.

4. Jakość wsparcia udzielanego przez pracowników Placówki w ocenie dzieci

W ramach postępowania kontrolnego zespół inspektorów przeprowadził w dniach 9 i 10 lutego 2023 r. indywidualne rozmowy kierowane z 9 wychowankami przebywającymi w czasie trwania czynności kontrolnych w POW Nr 3, na temat jakości udzielanego im przez pracowników Placówki wsparcia **/akta kontroli str. 95-103/**, 2 nie wyraziło zgody na rozmowę, 3 przebywało poza Placówką zgodnie z informacją zawartą na str. 3 niniejszego wystąpienia.

Podczas rozmów indywidualnych z kontrolującymi, wszyscy wychowankowie pozytywnie wypowiadali się o wychowawcach oraz specjalistach pracujących w Jednostce, a także Dyrektorz, Zastępcy Dyrektora i Koordynatorze. Potwierdzili zgodnie, że mogli liczyć na wsparcie i pomoc ww. osób. Dzieci wskazały, że nie zdarzały się sytuacje, aby zwracając się z prośbą o pomoc do kadry Placówki nie otrzymali jej. Wszyscy wychowankowie, z którymi przeprowadzono rozmowy stwierdzili, że zarówno wychowawcy jak i pracownicy pedagogiczni pomagali im w rozwiązywaniu ich problemów. Dziecinie zgłosiły uwagi w zakresie wsparcia oraz jakości opieki w Placówce.

5. Uwagi i wnioski

Mając na względzie wyniki kontroli oraz pozytywne opinie wychowanków na temat opieki sprawowanej przez wychowawców, a także opinie pracowników na temat wsparcia udzielanego przez Dyrektora Jednostki, w zakresie zapobiegania zjawisku wypalenia zawodowego, rekomenduje się dalsze utrzymanie wysokiego poziomu świadczonych usług.

Jednocześnie w związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości w realizacji zadań w obszarze objętym kontrolą, nie wydaje się zaleceń.

Zgodnie z § 14 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 roku w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz. U. z 2015 r., poz. 1477) do wystąpienia pokontrolnego przysługuje prawo wniesienia zastrzeżeń na zasadach określonych w art. 197d ustawy. Termin na wniesienie zastrzeżeń wynosi 7 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

Podstawa prawna:

- § 14 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 roku w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz. U. z 2015 r., poz. 1477),
- art. 197d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. 2022, poz. 447).

**Z up. Wojewody Warmińsko-Mazurskiego
Urszula Jędrychowska
Zastępca Dyrektora
Wydziału Polityki Społecznej**

**Lilla Kondrusik – główny specjalista
Stella Maścianica - główny specjalista**